

786/789

К 815

Явор Конов

**ИДЕИ И ПОДХОДИ
ЗА ЕСТЕСТВЕНО
СВИРЕНЕ НА ПИАНО**

Музикално общество “Васил Стефанов”

Съдържание

Бароков увод / 7
Предговор / 9
Хорал / 13
Есенна елегия / 27
Ноктюрно за лява ръка / 52
PS / 59
Препоръчвана литература / 73
За автора / 75

Познавам една млада личност, която учи пиано и на чиято интелигентност & музикалност се радвам, но винаги изпитвам някои съжаления, наблюдавайки мануалността ѝ, “взаимоотношенията” ѝ с клавиатурата. И тъй като още повече бих се радвал, ако би започнала да свири по-естествено, по-удобно и по-хубаво, & тъй като нямам възможност да работя с нея, ми хрумна идеята за този “дистанционен” (виртуален) курс по пиано, чрез който да ѝ предложи някои основни (най-малкото алтернативни) пианистични подходи за по-естествено, & оттам по-удобно, по-лесно &, надявам се, по-добро свирене.

(Бароков увод)

По-късно ми хрумна идеята, че не е изключено тези мои скромни размисли да се окажат от полза и интерес и другиму. Не е невъзможно, нали? Затова реших да ги отпечатам. Междувременно добавих и други. Ето как се стигна до записките, които държите в ръцете си.

ПРЕДГОВОР

Има една пиеса, която изключително много обичам и всеки път, през годините, с ненамаляваща радост и ново и ново удоволствие свиря – един аранжимент за пиано на хорал от кантата на Йохан Себастиан Бах. Този хорал свиря и за разтоварване, и за успокоение, и за силно положително емоционално зареждане. Много обичана и от изпълнители, и от публика пиеса за бис. (Аранжиментът е на Мойра Хес, 1890-1965 – изтъкната английска пианистка, с огромен репертоар. Отделяла особено внимание и на камерната музика, тя е автор и на множество други аранжименти за пиано – и специално на творби от бароковата музика.)

Бих се радвал, ако се научите да свирите по-удобно и с по-голямо удоволствие на пианото. Но тъй като няма как да работя с вас, взех диктофона си и, свирейки, “работейки” върху пиесата (започвайки от самото начало, от изучаването), т.е. провеждайки въображаем

“урок” (всъщност със себе си), казвах (на микрофона) едни или други идеи, съображения, препоръки, предлагам някои асоциации. С намерението след това да запиша на компютър, да разпечатам и да ви предоставя размислите си.

Работата неочаквано много ме увлече и ми хареса - върна ме и в годините назад. Изминаха часове. Между другото... завая. Силно. За пореден път. Всъщност валеше вече от дни – вече имах усещането, че е есен (макар че сочната зеленина на последните майски дни не позволяваше да ме обземе напълно това усещане). Почти неусетно извадих нотите и на “Есенна елегия” на Владигеров. Играта продължи.

Начинанието наистина ме бе увлякло много. Продължих, в други дни, с “Есенна елегия”, а след това преминах и на Ноктюрното за лява ръка на Скрябин.

С тези “записки от въображаемите уроци” излагам, струва ми се, основни (можем да ги наречем и елементарни) идеи за удобно, лесно и хубаво свирене на пиано (и не само). Някои от тези пианистични подходи и “тайни” всъщност съм научил, в една или друга степен, от изтъкнати музиканти пианисти и добри клавирни педагози, които действително разбират (някои от тях са вече покойници, за

съжаление) както от изкуството на пианизма, така и от технологията, от “занаята” в него (а такива са малцина). Във времето, това бе Константин Станкович (тази година щеше да навърши 80...), който прекрасно познаваше действителните технически аспекти на пианизма, “спортната” му страна, ако използвам тази формулировка (вземете само неговия ученик Людмил Ангелов - когото Станкович клавирно, като виртуозитет превъзпита и пресъздаде и изгради пред очите ми – не е ли достатъчно?). След това Надя Буланже, която ми каза само няколко, но много важни истини. Юрий Буков, също така в малко на брой срещи с малко на брой указания, но много ценни, извлечени от голямата му пианистична практика. Отново и отново Константин Станкович. След това Атанас Куртев – особено ценни уроци в аспектите на тоновата култура на пианото, изграждането на красив, богат, разнообразен пианистичен звук, както и на клавирната техника. Естествено, има и други великолепни музиканти, опитни и добри пианисти (и педагози), които дават и биха дали не по-малко ценни и богати от споделените тук идеи за пианистични и интерпретационни подходи.

До някои от тези подходи сам съм се

добрал (в периода, в който учех пиано и свирех активно). Други съм научил от литературата – затова накрая ще приложя кратък селективен списък на достъпни за българския читател издания, които особено са ме обогатили с познания за свиренето на пиано.